

รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ
สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2566

*****

1. สรุปภาพรวมทั่วไป

เศรษฐกิจ

สำนักงานสถิติแห่งชาติอิหร่าน (Statistical Centre of Iran : SCI) รายงานอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของอิหร่านช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณปัจจุบัน (21 มีนาคม – 20 ธันวาคม 2565) เติบโตที่อัตราร้อยละ 3.8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ หรือ GDP ณ ราคาพื้นฐานคงที่ของปี 2554 ใน 3 ไตรมาสแรก มีมูลค่า 5,825 พันล้านเรียล (รวมน้ำมันดิบ) ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าร้อยละ 3.3 โดยภาคเกษตรกรรมเติบโตติดลบร้อยละ 4.3 ภาคอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ ขยายตัวร้อยละ 5.3 และภาคบริการ ขยายตัวร้อยละ 2.6

สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของอิหร่านกำลังเผชิญกับปัญหาเงินเฟ้อเรื้อรังและความไม่มั่นคงด้านราคาอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงจากการคว่ำบาตรในปี 1996 เป็นต้นมา จากข้อมูลการสำรวจ พบว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของอิหร่านในช่วงปีที่ผ่านมาประสบกับความผันผวนอย่างมาก โดยมีความแตกต่างกันระหว่างอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงสุดและต่ำสุดถึงร้อยละ 28 เช่น ในปี 2016 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของอิหร่านสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 17 ขณะที่ในปี 2018 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของอิหร่านต่ำสุดติดลบร้อยละ 11.2 เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจอิหร่านเติบโตสูงสุดในช่วงเวลาที่มีการบรรลุข้อตกลง JCPOA และเติบโตต่ำสุดหลังสหรัฐฯ ประกาศถอนตัวจากข้อตกลงฯ อีกครั้งในปี 2018 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่รุนแรงจากปัจจัยภายนอกที่มีต่อเศรษฐกิจของอิหร่าน นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อของอิหร่านที่ผันผวนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 580 ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อที่มากกว่า 1 เท่าครึ่งของรายได้ของประชากรทำให้เกิดแรงกดดันทางเศรษฐกิจและอำนาจซื้อของผู้บริโภคลดลง ปัจจุบันอัตราเฉลี่ยเงินเฟ้ออิหร่านต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 45 และไม่มีที่ท่าว่าลดลง

ภาวะเงินเฟ้อที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นรายวัน พร้อมกับการลดค่าของเงินเรียลที่มีผลมาจากการคว่ำบาตรนั้นได้ทำให้สินค้าจำเป็นในตระกร้าบริโภคประจำวันขาดแคลนและขยับราคาสูงขึ้นเกินศักยภาพในการซื้อของประชาชน โดยเฉพาะสินค้าบริโภคพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพและจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้า เช่น ข้าว ชา น้ำมันพืช เนื้อสัตว์ น้ำตาล เป็นต้น ซึ่งสินค้าเหล่านี้มีราคาขยับตัวสูงกว่าร้อยละ 70 จากข้อมูลการสำรวจข้างต้นพบว่าปัจจุบันอิหร่านมีจำนวนประชากรที่อยู่ใต้เส้นแบ่งความจนเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นปริมาณมากกว่า 26 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 85 ล้านคน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลอิหร่านจึงได้เริ่มนำระบบคุ้มครองสวัสดิการมาใช้ในการแก้ไขปัญหาปากท้องของประชาชนเพื่อแลกซื้อสินค้าในราคาที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งมี

ทั้งหมด 10 รายการสินค้า ได้แก่ ข้าว เนยเค็ม เนื้อสัตว์ มักกะโรนี ไข่ โยเกิร์ต น้ำตาลทราย น้ำตาลก้อน เนือไก่ น้ำมันพืช

อัตราเงินเฟ้อ

ธนาคารกลางแห่งชาติอิหร่าน (Central Bank of Iran : CBI) รายงานอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยประจำปี (เดือนกุมภาพันธ์ 2566 - เดือนกุมภาพันธ์ 2565) อยู่ที่ร้อยละ 46.5 ดัชนีราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการในเขตเมืองของอิหร่าน (ตามปีฐานของปี 2559) ในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 อยู่ที่ 794.3 จุด เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม 2566 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6

การว่างงาน

อัตราการว่างงานของชาวอิหร่านที่มีอายุในวัยทำงาน (15-45 ปี) ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงของอิหร่าน (21 กันยายน - 20 ธันวาคม 2565) อยู่ที่ร้อยละ 8.2 ลดลงร้อยละ 0.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาโดยพบว่างร้อยละ 12.5 ของผู้ว่างงานเป็นประชากรที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การลงทุนจากต่างประเทศ

ประธานองค์การการลงทุนเพื่อความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและเทคนิคของอิหร่าน (Organization for investment Economic and Technical Assistance Of Iran) ได้เปิดเผย สถิติการลงทุนจากต่างประเทศว่าในปีที่ผ่านมารัสเซียเป็นประเทศผู้ลงทุนในอิหร่านมากที่สุด โดยร่วมลงทุนในโครงการน้ำมันดิบจำนวน 3 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 2.7 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ อันดับรองลงมาได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ตุรกี จีน และอัฟกานิสถาน โดยที่ผ่านมามีเงินได้เข้ามาลงทุนในอิหร่านในอุตสาหกรรมขนาดย่อยและขนาดกลางจำนวน 25 โครงการ มูลค่า 185 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในส่วนของกิจการเหมืองแร่และการสร้างสถานีขนส่ง

2 . การค้าระหว่างประเทศ

การส่งออก

กรมศุลกากรอิหร่าน (The Islamic Republic of Iran Customs Administration : IRICA) ได้รายงานข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของอิหร่านในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณปัจจุบัน พบว่าอิหร่านส่งออกสินค้าไปต่างประเทศแล้วมูลค่า 48,848 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.22 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรกได้แก่ จีน อิรัก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ตุรกี และอินเดีย อิหร่านส่งออกสินค้าไปยังจีนมากที่สุด ด้วยมูลค่า 13,562 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 27.76 ของมูลค่าการส่งออก ในส่วนของการค้ากับไทย อิหร่านส่งสินค้าออกไปไทยแล้วมูลค่า 582,340,007 เหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีสินค้าส่งออกหลักได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า สัตว์น้ำทะเลแช่แข็งและแช่เย็น เชื้อเพลิง สินค้าเกษตร เป็นต้น

การนำเข้า

ในช่วง 11 เดือนแรกของปีปัจจุบัน อิหร่านนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมูลค่า 53,675 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 15.28 โดยมีนำเข้าหลัก 5 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย จีน ตุรกี อินเดีย และเยอรมัน ทั้งนี้สินค้านำเข้าในช่วงที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นสินค้าบริโภคพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 57 ซึ่งร้อยละ 21 เป็นการดำเนินการนำเข้าโดยภาคเอกชน ในส่วนของการนำเข้าจากไทย อิหร่านนำเข้าสินค้าจากไทยมีมูลค่า 247,907,092 ดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าที่นำเข้าสำคัญ ได้แก่ เอ็มดีเอฟ ปลาสดยางม ข้าวโพดหวาน ข้าว น้ำผลไม้ ผลไม้กระป๋อง อุปกรณ์อะไหล่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ยางรถยนต์ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์การค้าระหว่างประเทศอิหร่านในช่วงดังกล่าวพบว่า อิหร่านขาดดุลการค้าประมาณ 4.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา อิหร่านนำเข้าสินค้าในปริมาณที่ลดลงร้อยละ 9 แต่มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 หรือกล่าวได้ว่า อิหร่านนำเข้าสินค้าที่มีราคาแพงกว่าสินค้าส่งออก 3.6 เท่าตัว ทั้งนี้อิหร่านมีรายได้จากการส่งออกน้ำมันมูลค่า 54 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตามยังพบว่า ประเทศคู่ค้าที่อิหร่านนำเข้าสินค้าและส่งออกสินค้านั้นเป็นประเทศคู่ค้าประจำ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงก็เพียงอันดับของประเทศเท่านั้น ซึ่งที่ผ่านมาจีนเป็นประเทศที่อิหร่านส่งออกสินค้าและนำเข้าสินค้ามากที่สุด อันดับต่อมาคือประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ตุรกี อินเดีย และอิรัก ซึ่งทั้ง 5 ประเทศนี้มีส่วนแบ่งตลาดอิหร่านร้อยละ 76 นับเป็นนโยบายหนึ่งของรัฐบาลอิหร่านในมุมมองที่ว่า การทำการค้ากับประเทศคู่ค้าประจำจะเป็นปัจจัยช่วยลดความเสี่ยงจากภาวะการเมือง เศรษฐกิจและภัยธรรมชาติ

*****

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร
มีนาคม 2566